

ΟΤΑΝ ΣΠΑΣΗ ΤΑ ΔΕΣΜΑ ΤΟΥ*

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Τὸ πάρκο τοῦ ξενοδοχείου. Κάτω ἀπ' τὰ δέντρα ἓνα τραπέζι τοῦ φαγητοῦ στρωμένο. Νύχτα. Ἡ σκηνὴ φωτίζεται ἀπὸ ἓνα ἠλεκτρικὸ λαμπτήρα, ποὺ προβάλλει ἀνάμεσα ἀπ' τὰ φυλλώματα.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΦΛΕΡΗΣ, ΜΙΣΤΡΑΣ, ΒΕΡΑ

Ὁ Μιστρᾶς, ὁ Φλέρης κ' ἡ Βέρα κάθονται γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι. Ἔχουν ἀποφάσει καὶ τσουγκρίζουν ποτηράκια τοῦ λικέρ, πίνοντας « εἰς ὑγείαν. »

Ὁ Φλέρης στὸ ἀναμεταξὺ αὐτὸ ἀνασηκώνεται.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Δὲ θ' ἀργήσης, Τάσσο.

ΦΛΕΡΗΣ — Πάω νὰ ἰδῶ μὲ στιγμὴ τὴν προκομὴν μου. Ἄν τὴν καταφέρω νὰ κατεβῇ κάτω, πάει καλά. Εἰδεμὴ θὰ γυρίσω ἀμέσως.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἐλα, μπράβο! Ὅσο γιὰ τὴ Δώρα μὴν ἀνησυχῇς. Τὰ εἴπαμε. Ἔχει σίγουρη ἀρρώστεια. Ὁ Φλέρης κουνεῖ τὸ κεφάλι του καὶ ἀναστενάζει. Λοιπὸν ἐμεῖς θὰ τὰ ποῦμε ἐδῶ ἓνα χροῖον μὲ τὴν κυρία καὶ σὲ περιμένουμε νὰ κάνουμε τὸ ἀποβέγγερο.

ΒΕΡΑ — Ἀλήθεια, κύριε Φλέρη. Σὲ λίγο θὰ βγῇ καὶ τὸ φεγγάρι καὶ θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτὴ τὴ γνάμινη φούσκα. Θὰ εἶναι ὥραϊα.

ΦΛΕΡΗΣ — Δὲν ἀργῶ. Ἐφθασα. Φεύγει πρὸς τὸ ξενοδοχεῖο.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΜΙΣΤΡΑΣ, ΒΕΡΑ

ΒΕΡΑ — Ἀφοῦ βεβαιώθηκε πῶς ὁ Φλέρης ἔχει ἀπομακρυνθεῖ, σηκώνεται καὶ γράφει τοῦ γιατροῦ νὰ τὴν ἀκολουθήσει πρὸς τὸ προσκήνιο. Ὁ Μιστρᾶς τὴν ἀκολουθεῖ. Ἐνῶ προχωροῦν τοῦ μιλεῖ ἐμπιστευτικά. Τὶ τρέ-

* Ἡ ἀρχὴ τοῦ στῆ σελίδα 3

χει ἐπὶ τέλους, γιατρέ; Δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα νὰ σᾶς βρῶ μονάχον. Ἐξηγήστε μου αὐτὸ τὸ μυστήριον.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Σᾶς τὰ κουτσοεῖπα, κυρά μου, ὅσο μπόρεσα στὸ δρόμο. Τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα πληγώθηκε σοβαρὰ στὸ στήθος, ὅτι κινδυνεύει αὐτὴ τῇ στιγμῇ καὶ ὅτι ὁ Τάσσος δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τίποτε.

ΒΕΡΑ — Τί φρίκη . . . Μὰ δὲ μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, ποιὸς λόγος εἶναι πού ὁ κ. Φλέρης . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἀπλούστατα. Ὁ Τάσσος πάσχει ἀπὸ τὴν καρδιά του. Ἐδῶ καὶ λίγες μέρες ἔπαθε μιὰ προσβολὴ συνάγχης. Θὰ πῆτε βέβαια τι ἔχει νὰ κάμῃ ἡ τραγωδία μιᾶς γυναίκας, ξένης γι' αὐτόν. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρετε, κομπιάζει καὶ κοντοστέκεται, πὼς ὁ Τάσσος εἶχε μιὰ ἀδερφή, ποῦ πέθανε ἐντελῶς μὲ τὸν ἴδιον τρόπο. Ἐννοεῖτε πολὺ καλά, πάει νὰ πῇ . . . Δὲν ξέρω ἂν ἐξηγοῦμαι.

ΒΕΡΑ — Πολὺ φυσικά. Ἐγὼ θαυμάζω ὥστούσο πὼς μέσα σὲ μιὰ πιθαμὴ τόπο καταφέρατε νὰ κρατήσετε ὡς τώρα μυστικὸ τὸ πρᾶμα ἀπὸ τὸν κ. Φλέρη. Πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾶτε πολὺ.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἐκαμα, κυρά μου, ὅ,τι μπόρεσα, καθὼς εἶδατε. Ὅταν ἔγινε τὸ κ ἄ ζ ο ἔσεῖς εἴσαστε πέρα στὸ νησάκι μὲ τὸν Τάσσο καὶ τὴν κόρη του. Ἐκανα ὅ,τι μπόρεσα σ' αὐτὴ τῇ δυστυχισμένῃ καὶ ἀφοῦ εἰδοποίησα ὅσους μπόρεσα νὰ κρατήσουνε τὸ πρᾶμα μυστικόν, ἔτρεξα κατευθεῖαν στὸ νησάκι. Σᾶς ἐπῆρα. Διωργάνωσα αὐτὸ τὸ γεῦμα ἐδῶ μέσα στὰ δέντρα, ὕστερα τὸ ἀποβέγγερο ὡς πού νὰ περάσῃ αὐτὴ ἡ νύχτα. Τώρα θὰ βάλω τὰ δυνατά μου νὰ καταφέρω τὸν Τάσσο νὰ φύγῃ μὲ τὸ πρωῒνον βαπόρι. Ἄν τὰ καταφέρωμε ὡς τὸ τέλος, πάει καλά. Εἰδεμὴ ὁ Θεὸς βοηθός.

ΒΕΡΑ — Σᾶς θαυμάζω, γιατρέ. Δείχνετε πὼς εἶσθε ἓνας σπάνιος φίλος.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τὸ καθήκον κάθε ἀνθρώπου, κοκώνα μου . . .

ΒΕΡΑ — Τί δυστυχίες, τί δυστυχίες στὸν κόσμον ! Καὶ δὲ μοῦ λέτε, γιατρέ, πὼς εἶναι αὐτὴ ἡ δυστυχισμένη.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Πὼς θέλετε νᾶναι ; Μιὰ σφαῖρα φυτεμένη στὰ πλεμόνια, ἐσωτερικὴ αἱμορραγία, ἐξάντλησις μεγάλη. Βγάζει δὲ βγάζει τὴ νύχτα. Τῇ μεταφέραμε στὸ ξενοδοχεῖο τῆς, τῆς ἄφισα ἓνα γιατροῦδάκι ποῦ βρέθηκε ἐδῶ νὰ τὴν προσέχῃ καὶ σὲ λίγο θὰ ξαναπάω νὰ τὴν δῶ. Θαρρῶ ὅμως πὼς γυρίζει ὁ Τάσσος . . .

ΒΕΡΑ — Ἄλλ' ἂς ἀλλάξουμε κουβέντα.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἔσκασε τὸ Φεγγάρι. Κυττάξτε τί ὠραία ποῦ φωτίζεται τὸ βουνό. *Capo d' opera !*

ΒΕΡΑ — Μαγεία, μαγεία . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ, ΒΕΡΑ, ΦΛΕΡΗΣ

ΦΛΕΡΗΣ — Προχωρῶν πρὸς τὸ προσκήνιο. Σὰ συνωμόται στὸ σκοτάδι. Τί βλέπετ' ἐκεῖ ;

ΜΙΣΤΡΑΣ — Κάνομε ὑποδοχὴ στὸ φεγγάρι.

ΒΕΡΑ — Μόνος σας, κύριε Φλέρη. Δὲν μᾶς φέρατε τὴ μικρούλα.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἀφίστε με, δεσποινίς, μὲ τὴ μικρούλα μου. Εἶναι ἓνα πλᾶσμα ἀνυπόφορο. Δὲν ξέρω ποιανοῦ ἔμοιασε. Ὅχι βέβαια ἔμένα. Ἴσως τῆς μακαρίτισσας τῆς μάννας της . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Πὲς καλύτερα τῆς μάννας τῆς μάννας της καὶ τράβα κορδέλα ὡς τὴ συχωρεμένη τὴν Εὐα, ὡς τὴν πρώτη μάννα, πάει νὰ πῇ, ὅλων τῶν γυναικῶνε.

ΒΕΡΑ — Εἶναι στὶς κακίες του ὁ κ. Φλέρης σήμερα. Ἀφίστε τον.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἔστω . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Μὰ τί κακίες, κοκῶνα μου, τί κακίες ! Ὁ Τάσος πάει νὰ πῇ, εἶναι ἓνας παράξενος ἄνθρωπος. Δὲν θέλει νὰ καταλάβῃ πὼς ἡ κόρη του βρίσκεται στὴν ὀδοντοφυΐα τοῦ ἔρωτα. Εἶναι ἡ τρίτη ὀδοντοφυΐα, νὰ σᾶς χαρῶ, ποῦ τραβάει ὁ ἄνθρωπος. Τὰ πιὸ καλὰ πλάσματα γίνονται γκρινιάρικα. Σᾶς ἀρέσει ἡ θεωρία μου ;

ΦΛΕΡΗΣ — Θυμωμένα. Ἡ θεωρία σου εἶναι καλή. Πρόσεξε μονάχα μὴν ξαναβγάλης, γιατρέ, τοὺς φρονημίτες, ποὺ καθὼς φαίνεται τοὺς ἔχασες.

ΒΕΡΑ — Βλέπετε, γιατρὲ, πὼς ἔξακολουθεῖ νὰ εἶναι κακὸς ὁ κ. Φλέρης.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Πρὸς τὸ Φλέρη. Δὲν εἶναι παράξενο, φίλε μου. Ἔχομε παραδείγματα στὴν ἱατρικὴ ποὺ καὶ γέροι καμμιὰ φορὰ ξαναβγάζουνε τὸ χρυσὸ δοντάκι . . . Ὅστόσο θαρρῶ πὼς δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ βασανίζης περισσότερο τὸ κορίτσι σου. Ἴσως θὰ μετανοίωσῃς ἀργότερα καὶ θᾶναι ἀργά . . . Ἕνας γιατρὸς σοῦ μιλεῖ.

ΦΛΕΡΗΣ — Δὲν ἦρθε ἡ ὥρα της ἀκόμα. Ἀς χαρῇ τὴ ζωὴ της . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Μὰ τί ἄλλο σοῦ γυρεύει ἡ καψερή, παρὰ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς ; Πρὸς τὴ Βέρα. Δὲν ἔχω δίκιο, κοκῶνα μου ;

ΒΕΡΑ — Θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴ δώσω τὴ γνώμη μου, γιατρέ. Εἶναι λεπτὸ ἔζητημα καὶ . . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Πρὸς τὸ Φλέρη. Δὲν ἦρθε ἡ ὥρα της. Εἶναι λοιπὸν κανέναν ποὺ προστάζει τὴν ὥρα ποὺ θὰ ξυπνήσῃ ἡ ἀγάπη ; Κι' ὅταν ξυπνήσῃ ἀξαφνα μέσα σ' ἓνα κορμί, ποιεῖς νὰ τῆς πῆς ; « Κοιμήσου, ὡς ποὺ νᾶρθῃ ἡ ὥρα ; »

ΦΛΕΡΗΣ — Ἄφισε τὶς θεωρίες, γιατρέ. Κάνε μου τὴ χάρη. Δὲν πᾶμε νὰ καθίσουμε ;

ΒΕΡΑ — Ἀλήθεια. Ἐν τῷ μεταξύ σᾶς ἀναγγέλλω ὅτι τὸ φεγγάρι ἔβαλε τὸ δάχτυλο στὰ χεῖλη του καὶ ἐπιβάλλει σιωπὴν. Πηγαίνω νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπ' τὸ ἔλεεινὸ αὐτὸ γλομπάκι, ποὺ προσβάλλει τὴν ἱερὰ Ἑκάτη. Ἡ συζήτηση ἄς ὑποχωρήσῃ στὸ ρεμβασμό.

ΦΛΕΡΗΣ — Κι' ὁ ρεμβασμὸς, ἀλλοίμονο, δεσποινὶς εἶναι μιὰ συζήτηση κι' αὐτός. Μιὰ συζήτησι ποὺ κάνομε μὲ τὸν ἑαυτό μας. Καὶ ὥσως ἡ χειρότερη. . .

ΒΕΡΑ — Ἐνῷ πιέζει τὸ κουμπὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ἀπάνω στὸν κορμὸ τοῦ δέντρον. Ὅταν δὲν μποροῦμε νὰ συνεννοηθοῦμε μὲ τὸν ἑαυτό μας. . Αὐτὸ συμβαίνει συχνά. Ἐχετε δίκαιο. Πρὸς τὸ Μιστρά. Τὶ κοντοστέ-
κεσθε, γιατρέ.

ΦΛΕΡΗΣ — Εἶναι θυμωμένος μαζὶ μου.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Κάθε ἄλλο. Πηγαίνω νὰ ἰδῶ ἓναν ἄρρωστό μου καὶ ξαναγυρίζω.

ΒΕΡΑ — Εὐχομαι, γιατρέ, ὁ ἀσθενὴς σας νὰ εἶνε καλύτερα.

ΦΛΕΡΗΣ — Τὸν γνωρίζετε αὐτὸν τὸν ἀσθενῆ, δεσποινὶς ;

ΒΕΡΑ — Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸν γνωρίξῃ κανεὶς ; Φτάνει ὅτι εἶναι ἓνας ἀσθενής.

Μικρὴ σιωπὴ. Ὁ Μιστράς φεύγει συλλογισμένος καὶ χάνεται πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΒΕΡΑ, ΦΛΕΡΗΣ, ΑΡΓΥΡΗΣ

Ὁ Ὑπηρετής. Προχωρεῖ κι' ἀρχίζει νὰ δειάξῃ τὸ τραπέζι. Ἐπιθυ-
μεῖ τίποτε ὁ κύριος ;

ΦΛΕΡΗΣ — Ξερά. Ὁχι, εὐχαριστῶ.

Ἀπ' τὸ μέρος τοῦ ξενοδοχείου φτάνει ὁ Ἀργύρης καὶ περνάει μπροστὰ χωρὶς νὰ σταματήσῃ. Ὁ ὑπηρετής μαζεύει τὰ πράματα καὶ φεύγει πρὸς τὸ μέρος τοῦ ξενοδοχείου.

ΒΕΡΑ — Γιὰ ποῦ μπαρμπ-Ἀργύρη ; Δὲ μᾶς χαιρετᾷς ;

ΑΡΓΥΡΗΣ — Σταματάει. Καλησπέρα σας. Μὲ συμπαθᾶτε. Κατε-
βαίνω ὡς στὸ γιολό. Δὲ μὲ κολλάει ὕπνος ἀπόψε. Δὲν ξέρω τί ἔχω
καὶ δὲ μὲ κολλάει ὕπνος. Πάω νὰ καμαρώσω τὴ θάλασσα μὲ τὸ
φεγγάρι. Ἐκεῖ θὰ ξενυχίσω μοῦ φαίνεται. Καληνύχτα σας.

ΒΕΡΑ — Ὁ καὶμένος ὁ Ἀργύρης. Φαίνεται πολὺ δυστυχισμέ-
νος ἀνθρώπος.

ΦΛΕΡΗΣ — Καλὰ, Ἀργύρη. Πήγαινε. Καληνύχτα.

ΑΡΓΥΡΗΣ — Ένῳ φεύγει. Δὲν μοῦ κολλάει ὕπνος. Δὲν ξέρω τὶ ἔπαθα ἀπόψε. Φεύγει.

ΒΕΡΑ — Δὲν ὑπάρχει θλιβερότερο θέαμα ἀπὸ ἓνα μελαγχολικὸ γέρο. Δὲν ξέρω γιατί. . . Μὰ εἶνε καὶ τι σπαρακτικό. Κυττάζτε πὼς πηγαίνει στὸ φεγγάρι. Θαρρεῖ κανεὶς πὼς ψάχνει νὰ βρῇ τὸν τάφο του, γιὰ νὰ κοιμηθῇ γιὰ πάντα, γιὰ πάντα. Εἶναι ἡ νύστα τοῦ θανάτου.

ΦΛΕΡΗΣ — Δεσνοινὺς Βέρα. γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

ΒΕΡΑ — Ἀλήθεια! Μὲ συγχωρεῖτε. Δὲν μπορῶ νὰφίσω τὴν κακὴ αὐτὴ συνήθεια νὰ βλέπω τὰ πράματα. . . Καὶ εἶναι τόσο μαγευτικὴ βραδυνά. Ἄς καθήσωμε ἐδῶ. Ὅπου νᾶναι θάρρη καὶ ὁ γιατρός.

Ὁ ὑπηρέτης ξαναμπαίνει καὶ μαζεύει τὰ τελευταῖα σερβίτσια.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἀνυπομονεῖτε νάρρη ὁ γιατρός; Πλήττετε μαζῇ μου;

ΒΕΡΑ — Δηλαδή φοβοῦμαι μήπως πλήξετε ἐσεῖς. Εἶμαι τόσο λίγο διασκεδαστική. Ὁ ὑπηρέτης φεύγει.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΒΕΡΑ, ΦΛΕΡΗΣ

ΦΛΕΡΗΣ — Βέρα, ἄφισέ με νὰ σοῦ μιλήσω τώρα μὲ τὸ μικρό σου ὄνομα. Εἶναι ἡ πρώτη στιγμὴ πού βρεθήκαμε μοναχοὶ μας ὕστερ' ἀπὸ δεκαοκτὼ χρόνια. Ἄφισέ με νὰ σοῦ μιλήσω, ὅπως σοῦ μιλοῦσα μιὰ φορά.

ΒΕΡΑ — Μιὰ φορά. . . Ἀλήθεια! Εἶναι τόσοσ καιρὸς ἀπὸ τότε;

ΦΛΕΡΗΣ — Τὶ ἔχει νὰ κάνη ὁ καιρὸς.

ΒΕΡΑ — Θέλω νὰ πῶ πὼς πέρασαν τόσα χρόνια. Μητέρες ξεχάσανε τὰ παιδιά τους τὰ πεθαμένα μέσα σὲ τόσον καιρό. . .

ΦΛΕΡΗΣ — Τὰ λόγια σου εἶναι ἀπελπιστικά, Βέρα. Βλέπω τὶ θέλεις νὰ μοῦ πῆς. Ἀπὸ τὴ μνήμη σου σβύστηκε ἐκεῖνο πού ζητῶ νὰ ξυπνήσω. Ἴσως ἔχεις δίκιο.

ΒΕΡΑ — Δὲ θέλω νὰ πῶ αὐτό. Ἴσως δὲν μπορῶ νὰ ἔκφρασθῶ. Δὲ ξέρω νὰ μιλῶ μὲ ὁμορφα λόγια.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἦτανε φυσικὸ νὰ ξεχάσης. . .

ΒΕΡΑ — Ἐγὼ ἔδειξα πὼς δὲν ἐξέχασα. Νομίζω πὼς τὸ ἔδειξα ὁ καιρὸς δὲν ἐπέρασε γιὰ μένα. Δὲ μιλῶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Ἡ ζωὴ μου σταμάτησε στὴν ἀρχὴ τοῦ δρόμου. Ὅμως σταμάτησε σ' ἓνα

περιβόλι, πὺν δὲ μαράθηκαν ποτὲ τὰ λουλούδια του. Γιατὶ δὲν ἄφισε νὰ μαραθοῦν.

ΦΛΕΡΗΣ — Κ' ἐγὼ θέλω νὰ ξαναγυρίσω στὴν ἀρχὴ τοῦ δρόμου. Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο Βέρα ; Τὶ σημαίνει ἂν ἐτραβήξα μπροστὰ ἐγώ. Ὁ δρόμος μου ἦταν γεμάτος ἀγκάθια. Θέλω νὰ ξαναγυρίσω ματωμένους καὶ νὰ ξεκουρασθῶ. Δὲν εἶναι φυσικὸ αὐτὸ ποῦ θέλω ;

ΒΕΡΑ — Νομίζεις πῶς εἶναι εὐκόλο νὰ ξαναγυρίσῃ κανένας τόσο δρόμο ;

ΦΛΕΡΗΣ — ὦ! ναι, τὸ νομίζω. Εἶμαι βέβαιος. Εἶμαι βέβαιος γιατί τὸ θέλω. Καθένας εἶναι κύριος νὰ ξανακάμῃ τὴ ζωὴ του.

ΒΕΡΑ — Νομίζεις πῶς εἶναι κύριος ; Πολὺ φοβάμαι πῶς δὲν εἶναι.

ΦΛΕΡΗΣ — Βέρα εἶσαι ἀπελπιστική. Τὰ λόγια σου εἶναι πικρά. Μὲ κυττάξεις παράξενα. Μιὰ σκιὰ πέφτει στὸ πρόσωπό σου, πὺν μοῦ κάνει φόβο. Βέρα ἔλα νὰ γυρίσωμε πίσω, ἔλα νὰ γυρίσωμε στὴν παλιὰ ἐξοχή, μέσα στὰ πυκνὰ δέντρα. Ἔλα, Βέρα. Τῆς πιάνει τὰ χέρια, αὐτὴ τοῦ τ' ἀφίνει ἀδιάφορα.

ΒΕΡΑ — Θὰ ἦτανε καλύτερα νὰ μὴ συναντηθοῦμε ποτέ.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἔσβυσε λοιπὸν τὸ καθετὶ μέσα σου ;

ΒΕΡΑ — Ἄν εἶχε σβύσει δὲν θὰ μ' ἔμελε νὰ συναντηθοῦμε. Θὰ εἴμαστε καλοὶ φίλοι καὶ θὰ θυμόμαστε τὰ παλιὰ μας, ὅπως θυμοῦνται τὰ παρὰμυθία. Τώρα δὲν μποροῦμε νὰ τὸ κάμωμε. Δὲν μποροῦμε νὰ εἴμαστε οὔτε φίλοι.

ΦΛΕΡΗΣ — Μποροῦμε νὰ εἴμαστε ὅμως κατὶ περισσότερο ἀπὸ φίλοι. Θὰ ξαναδέσωμε τὴ χρυσὴ κλωστή ποῦ κόπηκε . . .

ΒΕΡΑ — Μὲ κάποια εἰρωνεία. Θὰ ξαναδέσωμε τὴ χρυσὴ κλωστή ποῦ κόπηκε ; . . .

ΦΛΕΡΗΣ — Πλησιάζει κοντὰ τῆς περισσότερο. Βέρα, δὲν εἶσαι ἡ ἴδια . . . Δὲ σὲ ἀναγνωρίζω πιά.

ΒΕΡΑ — Αὐτὸ εἶναι τὸ φοβερό. Μήπως μπορεῖ νὰ μείνῃ κανεὶς ὁ ἴδιος ;

ΦΛΕΡΗΣ — Ἐγὼ δὲν ἐξέχασα τίποτε ὅμως. Ἔλα, Βέρα ! Ἡ θλίψη δὲ σοῦ ταιριάζει. Γίνου εὐθυμὴ καὶ γελαστὴ ὅπως τότε. Ἄφισε με νὰ σὲ ντύσω μὲ τὰ σταχτιά κοντὰ φορέματα τοῦ σχολείου. Νὰ σοῦ ἀπλώσω τὴ μακρὴ σου κοτσίδα στὶς ὤμορφες πλάτες. Νὰ σοῦ καρφώσω τὰ μεγάλα, γλωμὰ τριαντάφυλλα στὸ στήθος, πὺν εἶχα κόψει μόνος μου ἀπ' τὴ τριανταφυλλιά τοῦ κήπου σου.

ΒΕΡΑ — Τάσσο, εἶναι κακὸ αὐτὸ ποῦ κάνεις. Σὲ παρακαλῶ, μὴ ! Εἶμαι ἄρρωστη, μὲ σκοτώνεις. Κλαίει.

ΦΛΕΡΗΣ — Κρατώντας πάντα τὰ χέρια τῆς. Ἔλα, Βέρα, νὰ ξανα-

γυρίσωμε στήν παλιά ἔξοχή, πού μᾶς πρωτοεῖδε νά περπατοῦμε χειροπιασμένοι κάτω ἀπό τὰ μεγάλα δέντρα. Ἔλα. Θά σοῦ δείξω ἀκόμη ἓνα μονοπάτι πού δέν τὸ περάσαμε. Θυμᾶσαι τὴ ρεματιά πού κατρακυλίσσαμε μιὰ φορὰ, κρατημένοι ἀπὸ τοὺς θάμνους ; Εἴχαμε φτάσει ὡς τὴ μέση. Ὅμως ὁ ἥλιος ἐβασίλευε κ' ἐσὺ φοβόσουν τὸν πατέρα σου κ' ἤθελες νά γυρίσης στὸ σπίτι. Καὶ δὲν κατεβήκαμε ὡς κάτω. Θὰ κατέβωμε τώρα καὶ θὰ βρέξωμε τὰ χεῖλια μας στὸ τρεχούμενο δροσερὸ νερό. Ἔλα, Βέρα . . .

ΒΕΡΑ — Εἰρωνικά. Θὰ κατέβωμε τώρα. Θλιβερά. Νομίζεις πὼς μπορούμε νά κατέβωμε τώρα ; Τὰ πόδια μας τρέμουν, ἡ ἀναπνοή μας πιάνεται.

ΦΛΕΡΗΣ — Ναι, Βέρα. Θὰ δροσίσωμε τὰ χεῖλια μας στὸ δροσερὸ νερὸ τῆς πηγῆς.

ΒΕΡΑ — Μὴ Τάσσο. Μὴν ἐξακολουθήσης πιά. Εἶμαι ἄρρωστη. Μὲ σκοτώνεις. Δὲν καταλαβαίνεις ὅτι γυρεύεις τ' ἀδύνατα καὶ τ' ἀκατόρθωτα ; Δὲν τὸ καταλαβαίνεις ;

ΦΛΕΡΗΣ — Δὲν γυρεύω τὰδύνατα, Βέρα. Ὁχι . . .

ΒΕΡΑ — Τὰδύνατα γυρεύεις. Ἀλλοίμονο, τὰδύνατα.

ΦΛΕΡΗΣ — Τότε δὲ μὲ κατάλαβες ἀκόμα, Βέρα. Δὲν ἐμπῆκες στήν ψυχὴ μου. Δὲν εἶδες τὸνεῖρο πού γυρεύω νά ξαναονειρευθῶ μιὰ φορὰ ἀκόμα. Δὲν τὸ εἶδες τὸνεῖρό μου.

ΒΕΡΑ — Δὲν εἶναι στὸ χέρι μας νά ξαναονειρευθοῦμε δυὸ φορὲς τὸ ἴδιο ὄνειρο. Μιὰ φορὰ βλέπει κανεὶς στὴ ζωὴ του ἓνα ὄνειρο.

ΦΛΕΡΗΣ — Στὸ χέρι μας εἶναι. Στὸ χέρι μας εἶναι Βέρα. Τὸ ὥραϊο λουλουῖδι δὲ μαράθηκε μέσα μας. Λάμπει ἀκόμα μὲ τὰ πρῶτα του δροσερὰ χρώματα. Ἡ ἀγάπη ἀγρυπνεῖ μέσα στήν ψυχὴ μας καὶ περιμένει.

ΒΕΡΑ — Τὸ ὥραϊο λουλουῖδι. Ἀλήθεια. Σὰν τὰ λουλούδια πού κλείνομε γιὰ χρόνια μέσα στὰ παλιά σκονισμένα βιβλία. Ἄν τὸ ἀγγίξωμε ὅμως θὰ γίνῃ στάχτη. Δὲν εἶμαι ἐγὼ πού θάπλωσω τὰ δάχτυλά μου ἀπάνω του. Ἄς μείνῃ κλεισμένο γιὰ πάντα.

ΦΛΕΡΗΣ — Δὲν ἐννοῶ τίποτε, Βέρα. Μιᾶς σὰ Σίβυλλα.

ΒΕΡΑ — Ἀλλοίμονο. Μιῶ καθαρὰ καὶ σκληρά. Ἄς μείνῃ ἔξημος ὁ βωμὸς τῆς Ἀγάπης, ὅταν δὲν ἔχῃ κανεὶς νά προσφέρει πιὰ μιὰν ὁμορφὴ θυσία.

ΦΛΕΡΗΣ — Σὰ νά συνέρχεται ἀπὸ ἓνα ὄνειρο. Μιὰ ὁμορφὴ θυσία !

ΒΕΡΑ — Μιῶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Πῶς νά ζυγώσω στὸ βωμό, πῶς θέλεις νά ζυγώσω ; Καὶ τὶ νά φέρω στοὺς θεοὺς ; Ἀλλοίμονο ! Ἐνα σῶμα ἄρρωστημένο, γερασμένο ! Μιὰ ψυχὴ πληγωμένη ! Μιὰ

κουρασμένη σκέψη. Οἱ θεοὶ δὲ θὰ δεχτοῦνε τὴ θυσία μου. Θὰ μοιάζῃ σὰν ἱεροσυλία.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἀλλοίμονο!

ΒΕΡΑ — Μιλῶ λοιπὸν τόσο σκοτεινά, πὺν δὲν μὲ καταλαβαίνεις;

ΦΛΕΡΗΣ — Ἀλλοίμονο!

ΒΕΡΑ — Δὲ μιλεῖς Τάσσο; Δὲ μὲ καταλαβαίνεις ἀκόμα;

ΦΛΕΡΗΣ — Ἀλλοίμονο. Τὰ λόγια σου, Βέρα, στέκονται στὰ δικά μου τὰ χεῖλια. Ἐγὼ εἶμαι τὸ γερασμένο, τὸ ἄρρωστημένο σῶμα, ἐγὼ εἶμαι ἡ πληγωμένη ψυχὴ, ἐγὼ εἶμαι ἡ κουρασμένη σκέψη. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀνάξιος θύτης. Ἀ! τὶ φῶς, τὶ φῶς ἔρριξες μέσα μου, Βέρα! Τὶ ἐρείπια, τὶ ἐρείπια μοῦ φανέρωσες! Τετέλεσται! Ἀλλοίμονο, Βέρα!

ΒΕΡΑ — Καὶ ὅμως πρέπει νὰ εἶναι γενναῖος κανένας. Γενναῖος ὡς τὸ τέλος. Εἶναι ἀρκετὸ ἀκόμα νὰ μπορῇ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος μ' ἓνα ὄνειρο, πὺν δὲν τῷ σβυσε μὲ τὴν ἴδια τὴν πνοή του. Ἀς ζήσωμε μὲ αὐτό. Εἶναι κᾶτι τι καὶ εἶναι πολὺ, σὲ βεβαιώνω.

ΦΛΕΡΗΣ — Βέρα, Βέρα! Πόσο εἶσαι ἀνώτερή μου.

ΒΕΡΑ — Ἀνώτερη ἀπὸ τὴ Μοῖρα μου ἴσως. Αὐτὸ εἶνε τὸ καθῆκον τοῦ καθενός μας. Σὲ ἄλλους ἀνοίχτηκε ὁ δρόμος τῆς εὐτυχίας. Σὲ ἄλλους ὁ δρόμος τῶν ἡρωϊσμῶν. Ἀληθινὰ ἀξιολύπητοι εἶναι ἐκεῖνοι πὺν μένουν ἀνάμεσα στοὺς δυὸ δρόμους. Τάσσο, μπορούμε τώρα νὰ χωρισθοῦμε ὑπερήφανοι, χωρὶς δάκρυα, χωρὶς μεταμέλεια, νὰ χωρισθοῦμε γιὰ πάντα. . . Δῶσε μου τὸ χέρι σου.

ΦΛΕΡΗΣ — Τῆς δίνει τὸ χέρι. Βέρα!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΒΕΡΑ, ΦΛΕΡΗΣ, ΜΙΣΤΡΑΣ

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἐνῶ προχωρεῖ. Νὰ πὺν σᾶς ἔφθασα. Κράτησα τὸ λόγο μου.

ΒΕΡΑ — Καλὰ πὺν ἤλθατε, γιατρέ. Γιὰ μένα εἶναι ἀργὰ καὶ πρέπει νὰ σᾶς ἀφίσω. Εἶμαι τόσο κουρασμένη σήμερα. Κύριε Φλέρη, γιατρέ. . . Δίνει τὸ χέρι μὲ προσποιητὴ ἀδιαφορία.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Καὶ τὸ ἀποβέγγερο; Ἀ! κυρά μου, μᾶς ἀφίνετε λοιπὸν τόσο γογγίζοντα. . .

ΒΕΡΑ — Συχωρέσετέ με, γιατρέ. Βεβαιωθῆτε πὺς μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ μείνω περισσότερο. Εἶμαι τόσο ἄρρωστη σήμερα. Χαιρετᾶ καὶ φεύγει μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ κουρασμένο, γλυστρῶντας ἀνάμεσα στὰ δέντρα.

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΦΛΕΡΗΣ, ΜΙΣΤΡΑΣ.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τὶ ἔτρεξε Τάσσο ; Σὲ βλέπω λυπημένο. . .

ΦΛΕΡΗΣ — Τὶ ἔτρεξε ; Ἀλλοίμονο. Κυνηγοῦσα μιὰ χίμαιρα γιατρέ. Τώρα τὸ καταλαβαίνω. Ἡ παραστρατημένη ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ ξαναγυρίσῃ στὸν πρῶτο τῆς δρόμο. . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Δόξα σοι ὁ θεός, πού τὸ καταβαίνει. Ὁ Μιστράς κυττάζει ἄξαφνα ἀνίσχυος μέσα στὰ δέντρα, προσπαθώντας νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴ τοῦ ἀπ' τὸ Φλέρη.

ΦΛΕΡΗΣ — Τί κυττάζεις ἐκεῖ γιατρέ ; Εἶναι κανένας ;

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ὅχι. Τίποτε. Ἐτσι κύτταξα. Λέγε μου, λοιπόν. Τί ἀπόγινε ;

ΦΛΕΡΗΣ — Τί νὰ σοῦ πῶ ; Δὲν ἔχω πιά νὰ πῶ τίποτε. Ἀπολύτως τίποτε.

Ὁ Μιστράς μπαίνει μπροστὰ στὸ Φλέρη, ζητώντας καὶ νὰ τοῦ κρύψῃ ἐπίμονα.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἀνίσχυος. Ὡστε ; Λοιπόν ; . . . Δὲ μοῦ λές ;

ΦΛΕΡΗΣ — Μὴν ἀνησυχῇς γιατρέ. Ὅτι εἶδες τὸ εἶδα. Ἀδικοῦ προσπαθεῖς νὰ μοῦ τὸ κρύψῃς.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τί διάβολο ! Τὰ παλιόπαιδα ! Ἐπῆραν τόσο θάρρος . . .

ΦΛΕΡΗΣ — Μὴν ἀνησυχῇς. Δὲν εἶμαι πιά ὁ ἴδιος ἄνθρωπος. Καλὰ ἔκαμαν. Πολὺ καλὰ ἔκαμαν. Σὲ βεβαιώνω.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἀστειεύεσαι, Τάσσο ; Ἀφισέ με νὰ ἐπέμβω ἐγώ. Δὲν κάνει νὰ ταραχθῇς ἐσύ.

ΦΛΕΡΗΣ — Δὲν εἶναι καμμιά ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃς. Τώρα βλέπω τὴ χαμένη ζωὴ μου. Τώρα βλέπω τὶ κακὸ μοῦ κάμανε οἱ ἄλλοι, Κύτταξέ με ! Συντρίβω μὲ τὰ χέρια μου τὴν ἐξουσία τοῦ πατέρα.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Μὴ εἶς σοβαρὰ Τάσσο γιὰ εἰρωνεύεσαι ;

ΦΛΕΡΗΣ — Περισσότερο ἀπὸ σοβαρά. Μοῦ ἔρχεται νὰ σηκωθῶ ἀπάνω καὶ νὰ τοὺς φωνάξω. Ἀγαπηθῆτε, ἀγαπηθῆτε, παρθῆτε, γυνῆτε ἕνα. Δὲν μπορεῖτε νὰ ξαναγυρίσετε δυὸ φορὲς στὴν εὐτυχίαν αὐτή. Δακρύζει.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τάσσο, εἶσαι ἄλλος ἄνθρωπος.

ΦΛΕΡΗΣ — Ὅμως, ἄκουσε γιατρέ. Ἐρχονται πρὸς τὰ ἐδῶ. Ἄς μὴν τοὺς ταράξωμε τὴν εὐτυχίαν τους. Ἐλα νὰ κρυφθοῦμε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα. Αὐριοι θ' ἀνέκουν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον. Ἐλα νὰ κρυφθοῦμε. Τὸν τραβάει ἀπὸ τὸ χέρι.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τάσσο, μὲ συγκινεῖς. Σοῦ τὸρκίζομαι.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἔλα, ἔλα νὰ κρυφθοῦμε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα. Τραβιοῦνται προφυλακτικά πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

ΔΩΡΑ, ΝΙΚΟΣ

Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κήπου προχωροῦν σιγὰ δίνοντας τὰ χέρια ὁ Νίκος κ' ἡ Δώρα. Ἡ Δώρα φαίνεται φοβισμένη καὶ κοντοστέκεται πάντα κάθε λίγο. Ὁ Νίκος συγκινημένος προσπαθεῖ νὰ τῆς δώσῃ θάρρος, ἀγκαλιάζοντάς τῃ τὴ μέση καὶ σέροντάς τὴν μαζὶ του.

ΝΙΚΟΣ — Μὴ φοβᾶσαι ἀγάπη μου. Κανένας δὲν εἶναι ἐδῶ τέτοιαν ὥραν... Ἔλα μαζὶ μου.

ΔΩΡΑ — Ὅχι, ὄχι. Μὴ, Νίκο. Φοβᾶμαι. Νᾶξερές πὼς φοβᾶμαι. Θέλω νὰ γυρίσω πίσω στὸ ξενοδοχεῖο. Ἀφισέ με νὰ γυρίσω.

ΝΙΚΟΣ — Εἶσαι ἀνόητη, Δώρα. Τί λόγια εἶναι αὐτὰ πού λές; Ἔλα μαζὶ μου.

ΔΩΡΑ — Ὅχι Νίκο, νὰ χαρῆς, μὴ μὲ βιάζης. Αὔριο πάλι. Αὔριο θὰ ξανάρθω σοῦ τὸ ὀρκίζομαι. Ἀφισέ με νὰ γυρίσω τώρα.

ΝΙΚΟΣ — Ὡραῖα! Αὔριο. Ἀκόμα δὲ κάναμε δυὸ βήματα, δὲν εἶπαμε τίποτα καὶ θέλεις νὰ γυρίσης. Κι' αὔριο πάλι τὰ ἴδια. Θὰ κάνωμε ἄλλα δυὸ βήματα. Εἰρωνικά. Τί ὥραῖα! Τί ὥραῖα!

ΔΩΡΑ — Ὅχι Νίκο. Αὔριο σοῦ τὸρκίζομαι, αὔριο θὰ μείνω πολὺ μαζὶ σου, ὦρες ἀλάκερες. Θὰ πᾶμε ὅπου θέλεις. Σήμερα ὅμως φοβᾶμαι. Δὲν ξέρω τί ἔχω καὶ φοβᾶμαι σήμερα.

ΝΙΚΟΣ — Σὰ θυμωμένος. Καλὰ νὰ γυρίσης. Ἀφοῦ θέλεις νὰ γυρίσης, γύρισε. Δὲ σὲ βιάζω. Αὔριο ὅμως δὲ θὰ μὲ ξαναἰδῆς. Νὰ τὸ ξέρης.

ΔΩΡΑ — Μὴν εἶσαι κακὸς Νίκο. Νά! Ἥρθα μαζὶ σου. Δὲν ἦρθα; Τί παράπονα ἔχεις ἀπομένα;

ΝΙΚΟΣ — Ὡραῖα ἦρθες. Σ' εὐχαριστῶ.

ΔΩΡΑ — Ὅχι! Μὴν εἶσαι κακός, Νίκο. Ποτὲ δὲ σὲ εἶδα τόσο κακό. Ἀφοῦ σοῦ λέω πὼς φοβᾶμαι. Εἶναι πρώτη φορὰ πού κάνω αὐτὸ πού κάνω. Εἶπα στὸν πατέρα μου πὼς εἶμαι ἄρρωστη. Πρώτη φορὰ εἶπα ψέματα στὴ ζωὴ μου γιὰ τὸ χατῆρι σου. Ἄν γυρίσῃ ὁ πατέρας στὸ ξενοδοχεῖο καὶ δὲ μ' εὔρῃ; Τὸ φαντάζεσαι; Ἄν μᾶς ἰδῇ κανένας... Ἀχ! Θεέ μου!

ΝΙΚΟΣ — Αὐτὰ εἶναι προφάσεις. Ὁ πατέρας σου κάθετα ὡς τὶς δυὸ ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα καὶ παίζει. Δὲ θαφίσῃ τὸ παιγνίδι του νὰρθῇ νὰ σ' εὔρῃ. Τὸ ξέρεις καλά.

ΔΩΡΑ — Σκουπίζοντας τὰ μάτια της. Μήπως δὲν τὸ ξέρεις ; Ἐγὼ θέλω περισσότερο ἀπὸ σένα νὰ μείνω μαζί σου. Γιατί εἶσαι κακός ; Κι' ἂν θέλω νὰ γυρίσω στὴν κάμαρά μου, τὸ ξέρεις, θὰ κλαίω ὅλη τὴ νύχτα, ὡς τὸ πρῶτ' θὰ κλαίω μοναχὴ μου . . .

ΝΙΚΟΣ — Καλὰ γύρισε. Δὲ σὲ βιάζω.

ΔΩΡΑ — Μοῦ τὸ λὲς θυμωμένα.

ΝΙΚΟΣ — Ὅχι, καθόλου. Γύρισε . . .

ΔΩΡΑ — Μὲ τὸ καλὸ ὅμως . Φίλησέ με. Αὔριο πάλι. Ἔ ;

ΝΙΚΟΣ — Γιατὶ νὰ σὲ φιλήσω; Μπορεῖ νὰ μᾶς ἰδῇ κανένας. . .

ΔΩΡΑ — Νίκο.. εἶσαι κακός. Τὶ θέλεις ἀπομένα; Δὲν μπορῶ νὰ σὲ βλέπω ἔτσι.

ΝΙΚΟΣ — Νᾶρθης μαζί μου. Νά ! Δὲν θὰ πᾶμε μακριά. Θὰ πᾶμε νὰ καθίσουμε ἐκεῖ ἀποπίσω, μέσα στὰ πυκνὰ τὰ δέντρα. Εἶνε ἓνας πάγκος ἐκεῖ καὶ κανένας δὲν περνάει αὐτὴ τὴν ὥρα. Θὰ σ' ἔχω στὴν ἀγκαλιά μου. Θὰ ποῦμε τόσα πράματα. . . Δὲν εἶπες πὼς ἔχεις νὰ μοῦ πῆς τόσα πράματα ;

ΔΩΡΑ — Ναί, Νίκο μου. Σὰν εἶμαι μοναχὴ μου συλλογίζομαι τόσα πράματα νὰ σοῦ πῶ. Μὰ σὰν εἶμαι μαζί σου δὲν μπορῶ πιά νὰ τὰ πῶ, δὲν ἔχω τὸ θάρρος.

ΝΙΚΟΣ — Τώρα θὰ ἰδῇς πὼς θὰ μοῦ τὰ πῆς ὅλα. Κ' ἐγὼ θὰ σοῦ τὰ πῶ. Θὰ ποῦμε τόσα πράματα. Νὰ ἰδῇς, τὶ ὠραῖα ποὺ θὰ εἶναι. Ἔλα, χρυσό μου.

ΔΩΡΑ — Τὸν κυττάζει γλυκά. Ἔρχομαι. Βλέπεις τὶ καλὴ ποὺ εἶμαι. Δὲν θὰργήσωμε ὅμως, Νίκο ; Ἔ ; Ἔχω τὸ λόγο σου.

ΝΙΚΟΣ — Ἐννοια σου. Πᾶμε. Ἔλα ἀγάπη μου. Τὴν τραβάει ἀπὸ τὴ μέση καὶ προχωροῦν. Χάνονται πίσω ἀπ' τὰ δέντρα.

ΣΚΗΝΗ ENNATH

ΦΛΕΡΗΣ, ΜΙΣΤΡΑΣ

Ὁ Φλέρης καὶ ὁ Μιστράς βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα προφυλακτικά, παρακολουθώντας τὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι ποὺ χάνεται μέσα στὴ σκιά. Ὁ Μιστράς κρατεῖ ἀπὸ τὸ μπράτσο τὸ Φλέρη.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τὶ ὄραμα εὐτυχίας, ἀλήθεια ! Πὼς ἔχει καρδιὰ νὰ διακόψῃ κανένας μιὰ τέτοια εὐτυχία ! Αὐτὸ συλλογίζομαι, μὰ τὸ Θεό.

ΦΛΕΡΗΣ — Οὔτε τὸ δικαίωμα, γιατρέ. Τώρα καταλαβαίνω κ' ἐγὼ πὼς οὔτε ἡ ἐξουσία τοῦ πατέρα, οὔτε καμμιά ἐξουσία δὲν ἔχει

τὸ δικαίωμα νὰ βαλθῇ ἀνάμεσα δυὸ ἀγαπημένων πλασμάτων καὶ νὰ τὰ χωρίσῃ.

ΜΙΣΤΡΑΣ. Τὶ ὄραμα εὐτυχίας, ἀλήθεια. Ἐνα φῶς νομίζω πὼς χύθηκε καθὼς περάσανε, μέσα στὴ ψυχὴ μου.

ΦΛΕΡΗΣ — Σκλάβος εἶνε ὁ Ἔρως στὸν κόσμο. Σκλάβος ἀκόμα. Ὅταν σπάσῃ τὰ δεσμά του, γιατρέ, ἡ γῆ θὰ γεμίσῃ ἀπὸ παρόμοιες εὐτυχίες. Ὁ κόσμος θὰ γείνῃ ἓνας παραδείσος. Ἐμεῖς τότε θὰ εἴμαστε στάχτη, γιατρέ. . . Ἀκουσέ με νὰ σοῦ μιλήσω.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Μαντεύω τὶ θὰ μοῦ πῇς. Τὸ μαντεύω.

ΦΛΕΡΗΣ — Γιατρέ, ἡ Δώρα μου ἀνίκει στὸν ἀνεψιὸ σου. Εἶναι δική του. Ἄς τελειώνωμὲ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα, τοὺς δίνω τὴν εὐχή μου. Ἄς εἶναι ἡ ζωὴ τους πιὸ εὐτυχισμένη ἀπὸ τὴ δική μας. Ἐμένα ἡ ζωὴ μου παραστράτησε. . . Οἱ δικές μου ἡμέρες ἦτανε ἡμέρες ἀγωνίες.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Χρωστοῦμε στὰ παιδιά μας τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν ἀπολάψαμε ἐμεῖς. Ἐχεις δίκιο.

ΦΛΕΡΗΣ — Ἡ ζωὴ μου παραστράτησε. Τὰ σημάδια ἀπὸ τὰ σίδερα τῆς σκλαβιάς εἶναι βαθειὰ τυπωμένα ἀπάνω της. Ζητώντας τὴ λευτεριά μου ἔδεσα μοναχὸς μου μὲ καινούργια δεσμά τὴν ψυχὴ μου, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω. Καὶ τὴ στιγμή ποὺ βρέθηκε μπροστά μου ἡ γυναῖκα, ποὺ μοῦ ἀφωσιώθηκε μὲ ὅλη της τὴν ψυχὴ, καὶ ποὺ τὴν ἀγάπησα μὲ τὴ δύναμι τῶν δεκάξη μου χρόνων, ἐγὼ σκιάχτηκα μπροστά στὸ φάντασμα τῆς κοινωνίας, καὶ χάλασα μιὰ εὐτυχία, γυρεύοντας νὰ γυρίσω ἀνάποδα τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μου. Βλέπεις, γιατρέ, τὶ σκλάβοι ποὺ εἴμαστε, τὶ ἐλεεινοὶ σκλάβοι ! Σκλάβοι σὲ ὅλη μας τὴ ζωή. . .

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ταραγμένος. Σκλάβοι ἀλήθεια ! Σκλάβοι !

ΦΛΕΡΗΣ — Ὅμως ἄκουσε γιατρέ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἰδῶ ἀμέσως τὴ Λέλα. Εἶμαι ἔνοχος μπροστά της καὶ μπροστά στὸν ἑαυτό μου. Πρέπει νὰ τὴν ἰδῶ.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Πάντα ταραγμένος. Τὶ θέλεις νὰ πῇς ; Δὲν καταλαβαίνω.

ΦΛΕΡΗΣ — Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἰδῶ τὴν Λέλα. Νὰ τὴν ἰδῶ τὸ ταχύτερο.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Λὲς ἀνοησίες Τάσσο ; Τὶ νὰ τὴν κάνεις τώρα τὴ Λέλα ! Τὸ καλύτερο εἶνε νὰ γυρίσης τὸ γρηγορότερο στὴν Ἀθήνα. Ταραγμένος περισσότερο ἀκόμη. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο.

ΦΛΕΡΗΣ — Ξέρω τὶ λέω ἐγώ, γιατρέ. Ἐχω τὸ σκοπὸ μου. Ἀντικρύζοντας τὴν ταραχὴ τοῦ Μιστρά. Μὰ τὶ ἔχεις, γιατρέ ; Ἐσὺ εἶσαι δακρυσμένος.

ΜΙΣΤΡΑΣ—Τίποτε δὲν ἔχω, τίποτε. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία μὲ συγκίνησε. Σὰ γεράση κανένας κλαίει σὰν τὸ παιδί. Ἄκουσε ὁμως. Μὴ ζητᾷς καινούργιες συγκινήσεις. Μή. . .

ΦΛΕΡΗΣ—Ἀδύνατο. Θὰ κάμω αὐτὸ ποὺ θέλω. Πρέπει νὰ ἰδῶ τὴ Λέλα ἀμέσως.

ΜΙΣΤΡΑΣ—Ἄ! ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι λόγια αὐτά! Εἶσαι παιδί. Δὲν καταλαβαίνεις πὼς ἡ Λέλα εἶναι μιὰ ἐλαφρὰ γυναῖκα, ποὺ πρέπει νὰ παύσης πιά νὰ τὴ συλλογίζεσαι. Ἀνοησίες.

ΦΛΕΡΗΣ—Ἐγὼ ξέρω τί εἶναι. Δὲν τὸ ξέρεις ἐσύ. Μὴ μ' ἐμποδίζης γιατρέ. Θὰ τὴν ἰδῶ, πρέπει νὰ τὴν ἰδῶ καὶ ἀμέσως. Δὲν μπορῶ νὰ ἔχω πιά αὐτὸ τὸ βάρος ἀπάνω στὸ στῆθος μου. Θὰ τὴ βρῶ ὅπου καὶ νᾶνε. Κινῶντας νὰ φύγῃ.

ΜΙΣΤΡΑΣ—Τὸν ἐμποδίζει. Ὅχι, Τάσσο. Ὅχι. Γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς κόρης. Σοὺ τὸ ἀπαγορεύω. Προσπαθεῖ νὰ τὸν συγκρατήσῃ, βαστώντας τὰ δάκρυά του.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

Οἱ παραπάνω, Μ—ΑΡΓΥΡΗΣ

Ὁ Μπαρμπ-Ἀργύρης ἔρχεται ἔξαλλος, κρατῶντας τὸ κεφάλι του, μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Ὁ Φλέρης καὶ ὁ Μιστρᾶς τὸν κυττᾶνε ἐκστατικοί. Ὁ Μιστρᾶς, σά νὰ μαντεύῃ κάτι, προσπαθεῖ μὲ νεύματα νὰ τὸν ἀναχαιτίσῃ, μὰ ἐκεῖνος προχωρεῖ ἀπάνω τοὺς ἀκράτητος.

Μ-ΑΡΓΥΡΗΣ—Ἀχ! κύριε Τάσσο μου. Ἀχ! δὲ βαστάω πιά. Δὲν μπορῶ νὰ στὸ κορῦψω. Θὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεός. Ἔλα, κύριε Τάσσο μου. Ἔλα, πρόφτασε.

ΦΛΕΡΗΣ—Τί τρέχει; Τί εἶναι. Μίλα. Χάνω τὰ μυαλά μου.

ΜΙΣΤΡΑΣ—Πιάνει τὸν Ἀργύρη ἀπὸ τὸν ὄμο. Ἀθεόφοβε τί εἶν' αὐτὸ ποὺ κάνεις; Ξέρεις τί κάνεις;

ΦΛΕΡΗΣ—Στὸν Ἀργύρη ποὺ πνίγεται ἀπὸ τοὺς λυγμούς. Μίλα! Μίλα! Τί μοῦ κρύβετε; Μιλάτε. . .

Μ-ΑΡΓΥΡΗΣ—Ἀχ! κύριε Τάσσο. Σὲ γυροῦει ἡ δυστυχισμένη. Τῶνομά σου ἔχει στὰ χεῖλια τῆς. Μὲ τῶνομά σου πεθαίνει. Δὲν τὸ θέλει ὁ Θεὸς νὰ μὴν ἔρθῃς. Ψυχικὸ εἶναι, κύριε Τάσσο. Κλαίει. Ἔλα, πρόφτασε!

ΦΛΕΡΗΣ—Τί; Ποιός; Ἡ Λέλα ἴσως; Πεθαίνει ἡ Λέλα; Γιατρέ, πές μου τὴν ἀλήθεια!

ΜΙΣΤΡΑΣ—Ἡ Λέλα! Μὴν κάνεις ἔτσι, Τάσσο μου. Δὲν εἶναι καὶ τόση ἀπελπισία. Χτυπήθηκε τᾱπόγεμα μέσα στὸ πάγκο. Ἡσού-

χασε. Θὰ γίνη καλά. Κάθισε, θὰ πάθης τίποτε. Προσπαθεῖ νὰ τὸν καθίσῃ. Ἡ Λέλα θὰ γίνη καλά, σοῦ λέω.

Μ-ΑΡΓΥΡΗΣ — Ἀλλοίμονο. Πεθαίνει, γιατρέ μου. Κύριε Τάσσο μου. Πεθαίνει ἡ καλὴ γυναῖκα. Ἡ φωνὴ της σβύστηκε. Τὸ χέρι της ἀρροκινάει ἀκόμη, τὸ χέρι της σὰ νὰ σὲ γυρεύῃ. Ἐσένα γυρεύει, κύριε Τάσσο μου.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Στὸν Μ. Ἀργύρη ἀπότομα. Φύγε ἐσὺ ἀποδῶ. Στὸν Τάσσο. Μὴν ἀκοῦς Τάσσο. Κάθισε. Ἐγὼ θὰ πάω νὰ ἰδῶ.

ΦΛΕΡΗΣ — Ὅχι, δὲν μὲ κρατᾷτε. Τώρα καταλαβαίνω. Τώρα! Ἀφῖστέ με. Ἀφῖστέ με νὰ τρεῖξω σιμὰ της. Βγάλτε τὰ χέρια σας ἀπὸ πάνω μου. Κυττάει νὰ τοὺς ξεφύγῃ. Κανένας δὲ μὲ κρατάει. Μὴ... Ἀπάνω στὴν ἀγωνία ποὺ κάνει νὰ τοὺς ξεφύγῃ φέρνει τὸ χέρι στοὺς στήθος του, σὰν νὰ τὸν ἔπιασε ἓνας ξαφνικὸς πόνος καὶ πέφτει ἀπάνω στὴν καρδέλα. Ἀχ! Πνίγομαι. Πνίγομαι. Τί μὲ σφίγγει ἐδῶ; Τί μὲ σφίγγει; Ὁ Μιστράς ὁρμᾷ ἀπάνω του, τοῦ πιάνει τὸ σφυγμὸ, φαίνεται ἀπελπισμένος. Ὁ Μ-Ἀργύρης στέκεται παραλυμένος.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Μπάρμ-Ἀργύρη, γλήγορα, γιὰ τὸ Θεό, τρεῖξε. Στὴν κάμαρά μου, ἀπάνω στοὺς γραφεῖο μου εἶναι ἓνα κουτάκι, ἓνα μπουκαλάκι. Φέρτα γρήγορα! Τρέχα! Ὁ Μ-Ἀργύρης φεύγει βιαστικὸς τραβῶντας τὰ μαλλιά του.

Μ-ΑΡΓΥΡΗΣ — Δυστυχία μου, δυστυχία μου!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΜΙΣΤΡΑΣ, ΦΛΕΡΗΣ

ΜΙΣΤΡΑΣ — Γονατισμένος μπροστὰ στοὺς Φλέρη. Δὲν εἶναι τίποτα Τάσσο! Ἡ ἀγγίνα σου. Ἡσύχασε. Θὰ περάσῃ... Τώρα θὰ σοῦ κἀνω ἐγὼ ὅ,τι πρέπει.

ΦΛΕΡΗΣ — Τὴ Λέλα! Θέλω νὰ ἰδῶ τὴ Λέλα.

Ἀκούονται ἀπὸ μακρὰν φαιδρὲς ὁμιλίες μ' ἓνα γέλοιο τῆς Δώρας ρυθμικὸ σὰν κελᾶδημα.

ΜΙΣΤΡΑΣ — Ἡ Δώρα! Ἡ κόρη σου εἶναι ἐδῶ κοντά. Θὰ τὴ φωνάξω... Ἀφίσε με νὰ φωνάξω...

ΦΛΕΡΗΣ — Μὲ ἀγωνία, τοῦ κρατεῖ σφιχτὰ τὸ χέρι. Ὅχι. Δὲ θὰ τὴ φωνάξῃς. Δὲ θέλω. Ὅλα εἶναι μάταια. Ἐγὼ πεθαίγω εὐχαριστημένος. Σὲ λίγο. Ἀχ! Αὐτὸ τὸ γέλιο! Μιὰ ἀγαλίαση φωτίζει τὸ πρόσωπό του. Ὑστερα πάλι τὰ χαρακτηριστικὰ του σφίγγονται ἀπὸ ἀγωνία. Ἀφίσε με νὰκούσω! Σὲ λίγο. Πνίγομαι γιατίρὲ, πνίγομαι...

ΜΙΣΤΡΑΣ — Προσπαθεῖ νὰ τοῦ ξεφύγῃ ἀπ' τὰ χέρια. Μὰ ὅχι! δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀφίσω ἔτσι. Ἀφίσε με. Δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀφίσω

ἔτσι μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια... Θὰ φωνάξω τὴν κόρη σου. Τὸ γέλιο τῆς Δώρας ἀκούγεται πάλι μελωδικὸ καὶ χαρούμενο, σὰν ἀπὸ γαρίσματος.

ΦΛΕΡΗΣ — Συνέρχεται λιγάκι. Τὸ πρόσωπό του πάλι φωτίζεται σὰν ἀνθρώπου βυθισμένου σ' ἓνα γλυκὸ ὄνειρο. "Ἄφισέ με νᾶκούσω. "Ἀχ! αὐτὴ ἡ μουσικὴ τί καλὸ ποὺ μοῦ κάνει. "Ἄφισέ με νᾶκούσω. Προσπαθεῖ νὰ τεντώσῃ τὸ κεφάλι του καὶ ἀνασηκώνεται μὲ μιὰν ἀπόκοτην ὀρμή. Αὐτὸ τὸ γέλιο. Ὁ κόσμος γίνεται ἓνας παράδεισος γύρω μου. Μὲ δυνατὴ μὰ πνιγμένη φωνή. "Ἐνας παράδεισος!

ΜΙΣΤΡΑΣ — Τάσσο, ἄφισέ με. .. Κινιέται νὰ φωνάξῃ βοήθεια. "Ἄξανα βλέπει πὼς τὸ κεφάλι τοῦ Φλέρη πέφτει πρὸς τὰ πίσω καὶ τὰ χέρια του κρεμιῶνται παράλυτα. Σκύβει καὶ τὸν ἀγκαλιάζει. "Ἀλλοίμονο. Τελείωσε. . .

Τὸ γέλιο τῆς Δώρας ἀκούεται πιὸ κοντὰ τώρα δροσερὸ σὰν κελαῖδημα. Ὁ Μιστράς εἶναι γονατισμένος γέρνοντας ἀπάνω στὸ πτώμα, ποὺ τὸ ἀγκαλιάζει. Τίποτε ἄλλο δὲν ἀκούεται παρὰ οἱ τρίλλιες τοῦ γέλιου τῆς Δώρας, ποὺ σβύνουνε ἡδονικὰ ἐνῶ ἡ αὐλαία κλείνει σιγὰ καὶ πένθιμα.